

๑๐ คำถาม เกี่ยวกับกฎกระทรวงกัญชง (Hemp) ปี ๒๕๖๓

หัวข้อ : การขอรับอนุญาตและการจัดเตรียมสถานที่

คำถามที่ ๑. ตามกฎกระทรวงฉบับใหม่ ใครบ้างที่สามารถยื่นขอปลูกกัญชงได้

- บุคคลธรรมดา (ประชาชนทั่วไป เกษตรกร หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน)
  - นิติบุคคล (หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน)
- ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การพิจารณาอนุญาตที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

คำถามที่ ๒. การยื่นขอรับอนุญาตสามารถดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์อะไรได้บ้าง

- ใช้ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต ในครอบครัว (ใช้เฉพาะเส้นใย พื้นที่ปลูกไม่เกิน ๑ ไร่)
เช่น ชาวเขาเผ่าม้ง (Hmong) ที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับกัญชงตั้งแต่เกิดและส่งสมภูมิปัญญาในการใช้ประโยชน์จากกัญชงมายาวนานตั้งแต่บรรพบุรุษ
- ค้าขาย (พาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม)
- ใช้ทางการแพทย์
- ศึกษา วิจัย หรือ ปรับปรุงพันธุ์
- ผลิต (ปลูก) เป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง
- เพื่อประโยชน์ทางราชการ

คำถามที่ ๓. ในการยื่นขอรับอนุญาตปลูกกัญชง สามารถยื่นได้ที่สถานที่ใดบ้าง และมีขั้นตอนในการยื่นขอรับอนุญาตอย่างไร

ขั้นตอนที่ ๑ การยื่นรับคำขออนุญาต

ในเขตต่างจังหวัด ให้ยื่นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ณ ที่อยู่ที่สถานที่ผลิตกัญชง ตั้งอยู่

ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

ขั้นตอนที่ ๒ ตรวจสอบพื้นที่ก่อนการอนุญาต

ในเขตต่างจังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ตรวจสอบพื้นที่ปลูกกัญชง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเสนอคำขอรับอนุญาตและผลการตรวจสอบพื้นที่ ต่อคณะกรรมการจังหวัด เพื่อพิจารณาแล้วจัดทำความเห็นประกอบคำขอฯ ส่งมายัง อย.

ในเขตกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จะดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ปลูก และนำเสนอผลการตรวจเข้าประชุมคณะอนุกรรมการฯ

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาออกใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา นำคำขอรับอนุญาต/ผลการตรวจสอบสถานที่/ ความเห็นของคณะกรรมการจังหวัด เสนอคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณากลับกรอง/เสนอความเห็น และนำความเห็นและการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ เสนอเข้าประชุมคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา พิจารณาอนุญาต/ออกใบอนุญาต

คำถามที่ ๔. หากจะขาย (จำหน่าย) กัญชง และผลิตภัณฑ์จากกัญชงในประเทศ ต้องดำเนินการอย่างไร

เมื่อได้รับอนุญาตให้ผลิต (ปลูก) กัญชงแล้วสามารถดำเนินการขายได้ดังนี้

- **ช่อดอก** : ต้องขอรับใบอนุญาตจำหน่าย และขายไปยังผู้ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติด
- **ใบ กิ่ง ก้าน ราก** : สามารถขายได้ โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ต้องมีการรายงานตามระบบว่าขายไปให้บุคคลใดบ้าง
- **ผลิตภัณฑ์จากกัญชง** : สามารถดำเนินการขายตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์นั้นๆ เช่น ยา เครื่องสำอาง อาหาร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

คำถามที่ ๕. หากจะ ส่งออก กัญชง และผลิตภัณฑ์จากกัญชงไปต่างประเทศสามารถ ดำเนินการได้หรือไม่

สามารถดำเนินการได้ตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ส่วนของกัญชง	ใบอนุญาต
ช่อดอก และใบที่ติดกับช่อดอก	ใบอนุญาตส่งออกยาเสพติด
สารสกัดกัญชง (ที่มี THC มากกว่า 0.2%)	ใบอนุญาตส่งออกยาเสพติด
ส่วนอื่นๆ ของกัญชง เช่น ใบ กิ่ง ก้าน ราก เปลือก แกนลำต้น เส้นใย	ไม่ต้อง ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติด
สารสกัดจากกัญชง (ที่มี THC น้อยกว่า 0.2%)	ไม่ต้อง ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติด
ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของกัญชง เช่น ยา อาหาร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ไม่ต้อง ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติด
การส่งออกกัญชงและผลิตภัณฑ์จากกัญชงไปต่างประเทศ ต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศปลายทางด้วย	

คำถามที่ ๖ หากประสงค์ต้องการ นำเข้า ัญชง และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับัญชง สามารถดำเนินการได้หรือไม่อย่างไร

สามารถดำเนินการได้ตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ส่วนของัญชง	ใบอนุญาตและเอกสารประกอบ อื่นๆ	การนำไปใช้ประโยชน์
เปลือกแห้ง แกนลำต้นแห้ง เส้นใยแห้ง	ไม่ต้อง ขอรับอนุญาตเกี่ยวกับ ยาเสพติด	นำไปใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม หรือวัสดุก่อสร้าง อื่นๆ
เมล็ดพันธุ์ัญชง (Certified seed)	<ul style="list-style-type: none"> - ใบอนุญาตนำเข้ายาเสพติด - ใบอนุญาตนำเข้าัญชงแต่ละครั้ง - เอกสารประกอบ อื่นๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรับรองพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม (Certificated of Non GMOs) - ใบผลวิเคราะห์ปริมาณสารสำคัญ (Corticate of Analysis :COA) - ใบรับรองสุขภาพอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) 	สามารถนำเมล็ดพันธุ์ัญชง มาขออนุญาตปลูกในประเทศได้
สารสกัดจากช่อดอกและใบ (Hemp oil หรือ CBD oil)	ใบอนุญาตนำเข้ายาเสพติด	<p>ภายในระยะ ๕ ปีแรก สามารถขออนุญาตนำเข้ามาใน ประเทศได้ เฉพาะวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย ตาม กฎกระทรวงกัญชง</p>
น้ำมันจากเมล็ดกัญชง (Hemp seed oil)	ใบอนุญาตนำเข้ายาเสพติด	
สารสกัดจากเมล็ดกัญชง (Hemp seed extract)	ใบอนุญาตนำเข้ายาเสพติด	
<ul style="list-style-type: none"> - เมล็ดกัญชง (grain) - เมล็ดกัญชงที่กะเทาะเปลือก (hulled hemp seed) - เมล็ดกัญชงที่ยังไม่กะเทาะเปลือก (Unhulled hemp seed) 	ใบอนุญาตนำเข้ายาเสพติด	

คำถามที่ ๗ เมื่อปลูกกัญชงแล้วส่วนต่าง ๆ ของกัญชงเอาไปประโยชน์อะไรได้บ้าง

ส่วนของกัญชงสามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน รายละเอียดตามตาราง

ส่วนของกัญชง	การใช้ประโยชน์
ช่อดอก	ใช้ทางการแพทย์ ศึกษาวิจัย ผลิตสารสกัด ผลิตกัญชงยา
เมล็ด	ใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ ศึกษาวิจัย ผลิตผลิตภัณฑ์ยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง
ใบจริง	ใช้ทางการแพทย์ ศึกษาวิจัย ผลิตผลิตภัณฑ์ยา ยาแผนไทย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง อาหาร
กิ่ง ก้าน ราก	ใช้ทางการแพทย์ ศึกษาวิจัย ผลิต ยาแผนไทย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง อาหาร
เปลือก ลำต้น เส้นใย	ใช้ในอุตสาหกรรม สิ่งทอ ก่อสร้าง อื่น ๆ
สารสกัดที่มี THC ไม่เกิน 0.2%	ใช้ทางการแพทย์ ศึกษาวิจัย ผลิตผลิตภัณฑ์ยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง อาหาร
กากจากการสกัด	ใช้ในอุตสาหกรรม อื่น ๆ

คำถามที่ ๘ การจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชง (Hemp) มีข้อกำหนดอย่างไร มีการกำหนดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด เครื่องสแกนนิ้วมือ หรือมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างไร

รูปแบบดำเนินการปลูก มีดังนี้ ๑) การปลูกในระบบปิด (Indoor) คือ การเพาะปลูก ในสถานที่ปิดที่มีการควบคุมสภาพแวดล้อมในการเพาะปลูก ๒) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Greenhouse) คือ การเพาะปลูกในโรงเรือน โดยใช้แสงจากธรรมชาติ หรือแสงจากหลอดไฟเทียม และ ๓) การปลูกในระบบเปิด (Outdoor) คือ การเพาะปลูกในสถานที่ปลูกแบบแปลงปลูกกลางแจ้ง

การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก ต้องระบุแผนที่แสดงที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่ปลูก กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นสัดส่วนชัดเจน สำหรับกรณีปลูกในระบบเปิดให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ

การรักษาความปลอดภัย มีการแบ่งการควบคุมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการขอรับอนุญาต และตามส่วนของการใช้ประโยชน์ ตัวอย่างเช่น

กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก **ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก** เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ จำเป็นต้องจัดให้มี

(๑) ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษา เมล็ดพันธุ์ หรือกัญชงหลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

(๒) มีการเก็บกัญชงแยกเก็บเป็นสัดส่วนและไม่ปะปนกับวัสดุอื่น ๆ

(๓) จัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม ในกรณีพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ควรมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก **เมล็ด และช่อดอก** เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ ดำเนินการตามข้อ (๑) – (๓) และจัดให้มีการจัดทำแนวเขตพื้นที่ปิดกั้น ทั้ง ๔ ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่ รวมทั้งการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่ปลูก

ทั้งนี้สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. ๒๕๖๓ [โดยรายละเอียดในประกาศฯ ฉบับดังกล่าวไม่ได้กำหนดเรื่องกล้องวงจรปิด และเครื่องแสกนนิ้วมือ เป็นข้อบังคับ](#)

สามารถ Download รายละเอียดจาก QR code

คำถามที่ ๙ **อยากทราบถึงแหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์กัญชงที่สามารถนำมาปลูกได้โดยไม่ผิดกฎหมาย**

แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์กัญชง ตามกฎกระทรวงฉบับปี ๒๕๖๓ มี ทั้งหมด ๓ แหล่ง รายละเอียด คือ

ลำดับ	รายละเอียด
แหล่งที่ ๑	เมล็ดพันธุ์ที่ได้รับรอง (๔ สายพันธุ์) ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์กรมมหาชน)
แหล่งที่ ๒	เมล็ดพันธุ์กัญชง (Certified seed) จากการนำเข้าต่างประเทศ
แหล่งที่ ๓	เมล็ดพันธุ์กัญชงพื้นบ้าน

คำถามที่ ๑๐ ถ้าเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนต้องการจะปลูกกัญชา และกัญชง ในพื้นที่เดียวกันสามารถดำเนินการได้หรือไม่ มีข้อกำหนดเพิ่มเติมอย่างไร

จากการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการของต่างประเทศในหลายๆแหล่งข้อมูล นักวิจัยต่างประเทศแนะนำการปลูกกัญชา กัญชง ในพื้นที่ควรมีระยะห่างที่เหมาะสมประมาณ 5 -10 กิโลเมตร แต่ทั้งนี้ในหลายๆประเทศไม่ได้กำหนดเรื่องระยะห่างของพื้นที่ (Zoning) ไว้เป็นกฎหมายที่ชัดเจน รวมทั้ง อย. ด้วย แต่แนะนำให้ผู้รับอนุญาตจัดเตรียมการป้องกันดังกล่าว เช่น

- **การวางแผนการผลิต (ปลูก) ที่ต่างเวลากัน** ระหว่างแปลงปลูกใช้ประโยชน์จากเมล็ด (Seed) และแปลงปลูกที่ใช้ประโยชน์ช่อดอก (CBD) เพื่อไม่ให้เกิดการผสมข้ามสายพันธุ์
- **เลือกรูปแบบการปลูกให้เหมาะสม** เช่น การปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากช่อดอก ควรปลูกในโรงเรือน หรือระบบปิด เพื่อป้องกันการผสมเกสรข้าม (Cross-Pollination) กัญชา-กัญชง
- **เลือกใช้เมล็ดพันธุ์เฉพาะในการปลูก** เช่น เมล็ดเพศเมีย (Feminized Seeds) ในพื้นที่ปลูก หรือเมล็ดพันธุ์ที่ Auto flowering จะออกดอกเองเมื่อมันเติบโตแข็งแรงในแปลงปลูก
- **ศึกษาข้อมูลพื้นที่ก่อนการขอรับอนุญาตปลูกกัญชาและกัญชง** ในพื้นที่ใกล้เคียงจากรวมทั้งขนาดพื้นที่ว่ามี การปลูกกัญชา หรือกัญชงใกล้พื้นที่ของตนเองหรือไม่